

P R A V I L N I K
O UPISU I RADU SA STUDENTIMA SA POSEBNIM STATUSOM NA
UNIVERZITETU U SARAJEVU

Sarajevo, juli 2026. godine

Na osnovu člana 61. a u vezi sa članovima 7., 8., 13., 14. i 101. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 36/22 i 28/25), člana 64., a u vezi sa članovima 51., 179. i 180. Statuta Univerziteta u Sarajevu sa pripadajućim izmjenama i dopunama i članova 71. i 72. Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu, na 21. redovnoj sjednici održanoj 15. 07. 2026. godine, *donosi*

P R A V I L N I K

O UPISU I RADU SA STUDENTIMA SA POSEBNIM STATUSOM NA UNIVERZITETU U SARAJEVU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. ***(Predmet Pravilnika)***

Pravilnikom o upisu i radu sa studentima sa posebnim statusom na Univerzitetu u Sarajevu (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se uvjeti, postupak upisa, prava i obaveze, oblici akademske i stručne podrške, način prilagođavanja nastavnog procesa u radu sa studentima koji imaju pravo na poseban status na Univerzitetu u Sarajevu (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2. ***(Upotreba rodno osjetljivog jezika)***

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 3. ***(Cilj Pravilnika)***

Cilj Pravilnika je stvaranje uvjeta za ostvarivanje prava na obrazovanje, osiguravanje pristupa visokom obrazovanju i kreiranje inkluzivnog akademskog okruženja koje omogućava studentima ostvarivanje punih akademskih i ličnih potencijala.

Član 4. ***(Načela)***

Primjena ovog Pravilnika zasniva se na načelima:

- a) kvalitete,
- b) jednakopravnosti i nediskriminacije,
- c) poštivanja dostojanstva studenata,
- d) individualizacije,
- e) akademske autonomije,
- f) partnerstva,
- g) poštivanja etičkih i stručnih normi i standarda,
- h) pridržavanje pravila o povjerljivosti.

Član 5.

(Ured za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu)

- (1) Ured za podršku studentima (u daljem tekstu: Ured) je podorganizaciona jedinica Univerziteta čija je djelatnost pružanje pomoći i podrške studentima, nastavnom i nenastavnom osoblju i drugim zainteresiranim pojedincima, u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta. Usluge Ureda definirane su njegovom temeljnom orijentacijom ka stvaranju inkluzivnog okruženja i promoviranju obrazovanja za sve, a ogledaju se u pružanju pomoći i podrške u različitim oblastima.
- (2) Ured je multidisciplinaran i njegove usluge se ogledaju u sljedećem: pružanje pomoći i podrške pri odabiru studija; karijerno savjetovanje; podrška unapređenju pristupa obrazovanju; osiguranje uvjeta za zadovoljavanje potreba i uživanje prava; pružanje psihološke pomoći; informiranje i obrazovanje studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja; poboljšanje iskustava studiranja studenata s invaliditetom; istraživačke aktivnosti; sudjelovanje u donošenju i izmjenama zakonskih i podzakonskih akata u vezi s obrazovanjem; iznajmljivanje asistivne tehnologije; priprema i realizacija projektnih prijava i druge oblike usluga koje se realiziraju u saradnji sa članicama Univerziteta.
- (3) Ured svoju djelatnost ostvaruje i saradnjom sa drugim sličnim institucijama, nevladinim organizacijama, domaćim i međunarodnim tijelima koja se bave pitanjima pružanja podrške studentima kao i programima necikličnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja.
- (4) Obaveze Ureda u procesu pružanja podrške studentima s posebnim statusom i i drugim studentima kojima je potrebna podrška tokom studija:
 - a) koordinira sve aktivnosti u vezi sa podrškom studentima,
 - b) evidentira i prati zahtjeve studenata,
 - c) daje stručno mišljenje o podnesenom zahtjevu i potrebi za individualizacijom nastavnog procesa,
 - d) daje stručno mišljenje o prijedlozima individualnih programa,
 - e) koordinira aktivnostima između nastavnika, studenta i roditelja/staratelja i drugih uključenih aktera,
 - f) pruža podršku organizacionim jedinicima u implementaciji individualnih i individualiziranih programa,
 - g) organizuje savjetodavne, psihološke, psihoterapijske i mentorske usluge,
 - h) priprema godišnji izvještaj o primjeni Pravilnika.

Član 6.

(Obaveze članica Univerziteta)

- (1) Članice Univerziteta obavezne su osigurati realizaciju prava studenata sa posebnim statusom, u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Statuta Univerziteta u Sarajevu.
- (2) Članice Univerziteta sarađuju sa Uredom s ciljem kreiranja, praćenja realizacije i evaluacije plana, programa i postignuća.

Član 7.

(Obaveze nastavnog i nenastavnog osoblja)

- (1) Nastavno osoblje uključeno je u proces izrade individualnih i individualiziranih programa na način da aktivno predlaže oblike podrške i prilagodbe u saradnji sa Uredom.
- (2) Nastavno i nenastavno osoblje je dužno postupati po odluci dekana i primjenjivati odobrene individualne i individualizirane programe.

Član 8.

(Prava i obaveze studenata)

- (1) Studenti sa posebnim statusom i drugi studenti kojima je potrebna podrška tokom studija imaju pravo na:
 - a) podršku Ureda,
 - b) individualizaciju nastavnog procesa,
 - c) žalbu na donesenu odluku o individualizaciji nastavnog procesa,
 - d) mirovanje studija,
 - e) produženje roka za završetak studija,
 - f) ponavljanje godine bez dodatnih finansijskih opterećenja, u skladu sa općim aktima Univerziteta.
- (2) Za sticanje statusa studenta sa posebnim statusom i ostvarenje pripadajućih prava student je dužan:
 - a) dostaviti tačnu i potpunu dokumentaciju,
 - b) obavijestiti Ured i Službu za nastavu organizacione jedinice o promjeni okolnosti,
 - c) sarađivati u realizaciji individualnog plana podrške.

Član 9.

(Partnerstvo sa roditeljima/starateljima i odgojno-obrazovnim ustanovama)

- (1) Na univerzitetskom nivou, student je odgovoran za svoje akademske obaveze, te roditelji/staratelji nemaju direktnu ulogu u nastavnom i ispitnom procesu.
- (2) Roditelji/staratelji mogu sudjelovati u komunikaciji sa Univerzitetom kroz:
 - a) ulogu podrške u tranziciji iz srednjeg u visoko obrazovanje,
 - b) procjenu Ureda da bi roditelji/staratelji mogao imati značajnu savjetodavnu ulogu i resurs u osiguranju kvalitete života i studiranja, uz pisanu saglasnost studenta.
- (3) Ured sarađuje sa srednjim školama na način da:
 - a) realizira promociju djelatnosti Ureda s fokusom na prilike i institucionalnu podršku na Univerzitetu,
 - b) pruža savjetodavne usluge srednjoškolcima u procesu odabira studija,
 - c) razmjenjuje relevantne informacije i iskustva o načinima prilagodbe nastavnog procesa za studente kojima se pruža podrška,
 - d) realizira obuke za zaposlenike preduniverzitetskog nivoa odgoja i obrazovanja s ciljem efikasnije tranzicije na Univerzitet.

II. STUDENTI KOJIMA SE PRUŽA PODRŠKA TOKOM STUDIJA

Član 10.

(Studenti s posebnim statusom)

Studenti s posebnim statusom kojima se pruža povremena, privremena i/ili trajna podrška tokom studija su:

- a) studenti s invaliditetom,
- b) roditelji djeteta kojem je neophodna posebna njega,
- c) samohrani roditelji,
- d) roditelji sa troje i više djece,
- e) trudnice i porodilje,
- f) koji učestvuju na međunarodnim takmičenjima,
- g) vrhunski sportisti i umjetnici,
- h) koji boluju od teških bolesti i/ili imaju posljedice teške bolesti,
- i) studenti na mobilnosti po međunarodnom sporazumu.

Član 11.

(Ostali studenti kojima se pruža podrška)

Pravo na podršku tokom studija mogu ostvariti i svi drugi studenti koji ne pripadaju navedenim kategorijama studenata s posebnim statusom, ali kojima je potrebna privremena, povremena i/ili trajna podrška u prevazilaženju postojećih prepreka koje onemogućavaju ostvarivanje njihovih punih akademskih i ličnih potencijala.

III. PROCEDURA OSTVARIVANJA PRAVA NA PODRŠKU I PRILAGODBE TOKOM UPISA I STUDIJA

Član 12.

(Upis kandidata na Univerzitet)

- (1) Kandidati koji pripadaju kategorijama navedenim u članovima 10. i 11. ovog Pravilnika imaju pravo na upis u skladu sa Zakonom i aktima Univerziteta i osiguranjem podrške u skladu sa potrebama konkretnog kandidata.
- (2) Kandidat podnosi zahtjev za pružanje podrške i prilagodbe tokom upisa Uredu putem e-maila, na obrascu koji je sastavnim dijelom ovog Pravilnika, isti dan kada izvrši prijavu na Konkurs za upis na Univerzitet u Sarajevu.
- (3) Uz zahtjev za pružanje podrške i prilagodbe tokom upisa, kandidat dostavlja relevantnu dokumentaciju, koja se koristi isključivo u svrhu odlučivanja o zahtjevu.
- (4) Podrška i prilagodbe prilikom upisa se može odnositi na:
 - a) pomoć pri apliciranju na Konkurs za upis studenata,
 - b) pružanje asistencije tokom prijemnog ispita,
 - c) prilagodbu vremena dužine trajanja prijemnog ispita,
 - d) omogućavanje pristupačnog prostora,
 - e) prilagodbu materijala za polaganje prijemnog ispita,

- f) upotrebu asistivne tehnologije,
- g) druge mjere u skladu sa individualnim potrebama kandidata, u skladu sa procjenom Ureda.

Član 13.

(Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na poseban status)

- (1) Student iz člana 10. podnosi pisani zahtjev za ostvarivanje prava na poseban status, na obrascu koji je sastavnim dijelom ovog Pravilnika, uz dostavljanje relevantne dokumentacije.
- (2) Student zahtjev može podnijeti u bilo kojem trenutku tokom studija.
- (3) Ured daje stručno mišljenje o zahtjevu za ostvarivanje prava na poseban status i proslijeđuje ga organizacionoj jedinici na daljnje postupanje.
- (4) Ured donosi stručno mišljenje u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

Član 14.

(Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na podršku i prilagodbe tokom studija)

- (1) Student iz člana 11. podnosi pisani zahtjev za ostvarivanje prava na podršku tokom studija, na obrascu koji je sastavnim dijelom ovog Pravilnika, uz dostavljanje relevantne dokumentacije.
- (2) Student zahtjev može podnijeti u bilo kojem trenutku tokom studija.
- (3) Ured daje stručno mišljenje o zahtjevu za ostvarivanje prava na podršku.
- (4) Ured donosi stručno mišljenje u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

IV. OSTVARIVANJE PRAVA NA INDIVIDUALIZACIJU NASTAVNOG PROCESA

Član 15.

(Podnošenje zahtjeva za individualizaciju nastavnog procesa)

- (1) Student podnosi pisani zahtjev za ostvarivanje prava na individualizaciju nastavnog procesa, na obrascu koji je sastavnim dijelom ovog Pravilnika, uz dostavljanje relevantne dokumentacije.
- (2) Zahtjev se može podnijeti u bilo kojem trenutku tokom studija.
- (3) Student koji je podnio pisani zahtjev za ostvarivanje prava na individualizaciju nastavnog procesa ima pravo žalbe na stručno mišljenje Ureda u roku od osam (8) dana.

Član 16.

(Procjena potreba studenta)

- (1) Na osnovu podnesenog zahtjeva, priložene dokumentacije i razgovora sa studentom i drugim relevantnim akterima vrši se procjena potreba studenta i predlažu odgovarajuće mjere podrške.
- (2) Procjena Ureda može rezultirati odbijanjem zahtjeva studenta o individualizaciji nastavnog procesa.

Član 17.

(Individualni plan podrške)

- (1) Na osnovu procjene potreba studenta, izrađuje se individualni plan podrške, uz saglasnost studenta.

- (2) Plan se izrađuje u saradnji studenta i Ureda, te po potrebi uključivanjem drugih relevantnih osoba.
- (3) Individualni plan podrške potvrđuje stručni tim Ureda.
- (4) Plan se može revidirati najviše dva puta u toku jednog semestra na zahtjev studenta, Ureda, nastavnog osoblja ili drugih relevantnih lica.

Član 18.

(Savjetodavna i psihološka podrška)

- (1) Univerzitet u Sarajevu kroz djelovanje Ureda za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu, između ostalog, osigurava pristup savjetodavnim, psihološkim, psihoterapijskim i mentorskim uslugama.
- (2) Prilikom izrade individualnog plana podrške, studentima Univerziteta u Sarajevu se može preporučiti i usluga savjetovanja i psihološke podrške u cilju očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja, prevazilaženja akademskih i ličnih izazova, te jačanja psihološke otpornosti i unapređenja kvaliteta života i studiranja.
- (3) Savjetodavne aktivnosti u svrhu pružanja podrške prilikom učenja i realizacije zadataka, kao i individualna podrška u učenju planiraju se i realiziraju u skladu sa utvrđenim potrebama, resursima i dinamikom akademske godine.
- (4) Pravo na psihološko savjetovanje ostvaruje se na osnovu: ličnog zahtjeva studenta ili preporuke Ureda za podršku studentima/nastavnika/saradnika/resornog prodekana, uz saglasnost studenta, u okviru mjera i aktivnosti definiranih individualnim planom podrške.
- (5) Psihološko savjetovanje podrazumijeva individualne i grupne savjetodavne razgovore, psihološku pomoć, psihoterapijski tretman, kao i upućivanje na nadležne zdravstvene ili druge institucije, po potrebi

Član 19.

(Oblici podrške i prilagodbe)

- (1) Stručno mišljenje Ureda može sadržavati sljedeće oblike podrške i prilagodbe:
 - a) osiguranje pristupačnih informacija, literature, nastavnih i ispitnih materijala,
 - b) dinamika pohađanja nastave,
 - c) pohađanje nastave u online okruženju,
 - d) fleksibilniji raspored nastavnih obaveza,
 - e) prilagođavanje oblika izvršavanja nastavnih obaveza,
 - f) produženo vrijeme predaje zadataka i trajanja ispita,
 - g) polaganje ispita u prilagođenim uvjetima i formatima,
 - h) dodatne konsultacije,
 - i) mirovanje studija,
 - j) primjena principa univerzalnog dizajna u svim etapama nastavnog procesa,
 - k) osiguranje arhitektonske pristupačnosti,
 - l) korištenje asistivne tehnologije i digitalnih alata,
 - m) osiguranje asistencije u nastavi i/ili vršnjačke podrške,
 - n) individualni program,
 - o) individualizirani program,
 - p) osiguranje kataloga pitanja u svrhu adekvatnijeg praćenja nastave i pripreme za ispit,
 - q) druge prilagodbe u skladu sa potrebama studenta.

- (2) Pohađanje nastave u online okruženju moguće je samo za teorijske dijelove nastave, dok se za laboratorijske i praktične vježbe definiraju metodički modaliteti kojima se osigurava postizanje predviđenih ishoda učenja.

Član 20.

(Donošenje odluke o individualizaciji nastavnog procesa)

- (1) Na osnovu stručnog mišljenja Ureda, temeljenog na potvrđenom individualnom planu podrške, dekan organizacione jedinice Univerziteta donosi odluku o individualizaciji nastavnog procesa.
- (2) Odluka o individualizaciji sadrži obrazloženje usklađenosti predloženih oblika podrške i prilagodbe sa ishodima učenja i profesionalnim standardima studijskog programa.

Član 21.

(Izrada i realizacija individualnog programa)

- (1) Individualni program može biti jedan od oblika podrške predviđen individualnim planom podrške.
- (2) Individualni program se odnosi na sadržajnu i didaktičko-metodičku prilagodbu u radu sa studentima s invaliditetom.
- (3) Nakon donesene odluke o individualizaciji nastavnog procesa, pristupa se izradi individualnog programa za sve nastavne predmete za tekuću akademsku godinu.
- (4) Individualni program se izrađuje u istim obrascima kao i predmetni silabus, tj. forma je utvrđena na nivou članice Univerziteta.
- (5) Individualni program izrađuje predmetni nastavnik i saradnik, uz koordinaciju resornog prodekana i stručnu podršku Ureda za podršku studentima.
- (6) Individualni program izrađuje se u skladu sa utvrđenim potrebama i mogućnostima studenta uz uvažavanje temeljnih kompetencija i ishoda učenja koji se mogu dostizati na različitim nivoima i na različite načine, uz poštivanje sigurnosnih standarda u laboratorijskom, eksperimentalnom ili terenskom radu.
- (7) Individualni program se dostavlja Uredu za podršku studentima na stručno mišljenje najkasnije četiri sedmice od donošenja odluke o individualizaciji nastavnog procesa.
- (8) Ured dostavlja stručno mišljenje o predloženim individualnim programima najkasnije dvije sedmice od zaprimljenih dokumenata.
- (9) Odluku o usvajanju individualnih programa donosi Vijeće odsjeka/katedre/studijskog programa članice Univerziteta.
- (10) Usvojeni individualni programi obavezno se dostavljaju studentu i Uredu za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu.
- (11) Realizacija individualnog programa je obaveza predmetnog nastavnika i saradnika.
- (12) U dodatku diplomi/certifikatu/mikroakreditivu se navode ishodi učenja koje je student postigao tokom studija po individualnom programu.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

(Povjerljivost podataka)

- (1) Svi podaci o studentu tretiraju se kao povjerljivi, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine i Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

- (2) Podaci o studentu dostupni su roditeljima/starateljima isključivo uz pisanu saglasnost studenta, u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 23.

(Stupanje na snagu i revizija Pravilnika)

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja od strane Senata Univerziteta u Sarajevu.
(2) Pravilnik se može revidirati u skladu s praksom, potrebama studenata i razvojem inkluzivnih standarda.
(3) Izmjene i dopune Pravilnika vrše se na isti način kao i njegovo donošenje.

REKTOR

Prof. dr. Tarik Zaimović

Broj: 01-15-57-1/26

Sarajevo, 15. 07. 2026. godine